

Hoolsa omaniku uudiskiri

Sõbra silmad

Hea loomasõber!

Sinuni jõuab esimene elektrooniline hoolsa omaniku uudiskiri Sõbra Silmad. Otsustasime hoida kokku Eestimaa puid ja loobuda paberväljaandest. Nagu lubatud, jõuab veebiväljaanne Sinu postkasti iga kahe kuu tagant. Sõbra Silmadele teevad kaastööd paljud toredad ja targad loomaarstid, kes kirjutavad meie lemmikute haigustest ja jagavad nõuandeid nende õige hoolduse kohta. Samuti saab lugeda klubide huvitavatest tegemistest ja kasulike toodete tutvustusi. Artiklite arhiivi saab lugeda [siit](#). Kindlasti on Sul ka tuttavate hulgas palju loomasõpru ja kui Sõbra Silmad Sulle meeldivad, soovita ka talle meie uudiskirja. Sõber saab lihtsalt registreeruda <http://sobrasilmad.lemmikloom.info/> veebilehel.

Selles numbris:

- Koeraga reisile - millised ohud võivad meie lemmikuid reisil varitseda
- Paksud loomad - üha kasvav probleem
- Plaque Off - uus looduslik vahend halva suulõhna, kambakatu ja hambakivi tõrjeks

Ilusat suve soovides

Katrin Tilk,

Dimela reklaamijuht

SPECIFIC

15 kg + 2,5 kg

TASUTA

Kampaania kestab
1. juuni - 31. august
kõikides
loomakliinikutes
üle Eesti.

**Toit
terveks eluks!**

Koeraga reisile

Suvel on alati kõigil kiire ja palju on vaja ära teha! Puhkused, aiapeod, väljasõidud! Loomulikult ei jää koeradki meist maha. Koeraomanikud kuulevad igal kevadel loomaarstidelt manitsusi varitsevate ohtude kohta: kas on aegsasti kasutatud ussirohtu, kirbu- ja puugitõrjevahendeid, kas koerad on vaktsineeritud ja sellest, mis võib juhtuda, kui jätta koer palavas autosse. Ei tohiks unustata, et ka 15 minutit palavas autos viibimist võib olla koerale surmav. Siiski on ohtusid, millele ei osata tähelepanu pöörata.

Millele võiks veel mõelda, kui koer tuleb reisile kaasa?

Räägime taas mikrokiibist. Kas teate, et mikrokiibiga märgistatud ja Eesti Lemmikloomaregistrisse kantud koera omanik on tuvastatav ka näiteks Hispaanias? Eesti Lemmikloomaregister on seotud üle-Euroopalise andmebaasiga Euro PetNet, kuhu koondatakse mikrokiipide numbrid ja -andmed paljudest Euroopa riikidest. Lisainfot leiab internetist <http://www.europetnet.com/>

Eksootilistesse piirkondadesse reisisid on loomulik, et vaktsineerime end sihtkohas levivate nakkushaiguste vastu. Kui reisile tulevad kaasa koerad, ei maksa unustada neidki. Enne reisi küsige kindlasti oma loomaarstilt nõu, kas ja milliseid vaktsiine ning putukatõrjevahendeid võiks kasutada ja mis võiks leiduda reisiapteegis.

Pakkimine on reisi alustamisel üks stressirikkamaid tegevusi. Ärge unustage maha oma koera igapäevast toitu! Puhkusereis on mõnus vaheldus, kuid samas kaasneb sellega stress. Ka koerad on erutatud ning kui lisandub veel toiduvahetus, võib puhkuse rikkuda neljajalgse sõbra seedeprobleem. Parimaks lahenduseks on koera tavapärase kuivtoidu kaasa võtmine. Pagasihulga piiratuse korral tasuks uurida toidu kättesaadavust sihtkohas ning vajadusel muuta koera menüüd paar nädalat enne reisi algust.

Mis juhtub siis, kui auto peatub ja ukсед avanevad?

Palju õnnetusi juhtub just autost väljumisel ja autosse sisenemisel — koer hüppab hooga autost välja või tõrgub sisenemisel ja satub mööduva sõiduki rataste alla. Lihtsaim lahendus on muuta koerale reeglilik, et ukse avanemine ei ole signaal väljumiseks, vaid oodata tuleb ka sõnalist luba. Samuti tasub meeles pidada, et paljudes riikides (sealhulgas Eestis) peab koer avalikus kohas alati olema rihma otsas ja seda ka autost väljumise hetkel!

Te tulete autost välja ja koeral on luba lahtiselt joosta. Järsku näeb ta madalalt lendavat lindu ja sööstab jahile. Mida teha??? Kutsuda? Juba ongi ta ületanud autotee! Üks parimatest käsklustest selles olukorras on „lama”. Kui kodus on koerale õpetatud, et see käsklus kuulub alati täitmisele ja samas on tõeliselt tore, on suur tõenäosus, et kriitilises olukorras ta kas täidab käskluse ideaalselt (tubli!!!) või vähemalt jääb paigale ning tema tähelepanu suundub tagasi omanikule. Sageli on koera peatamine parem ja ohutum, kui tagasi kutsumine.

Suviste ürituste üheks osaks on grilliõhtud ning reisil olles võib juhtuda, et kiire lõunasöök süüakse autos. Koeraomanikud teavad, kuidas võib loomale mõjuda võrtsine pala või kanakont ning loomulikult neid koerale ei pakuta. Samas unustatakse sageli prügikastide ja -kottide järelvalve ning koerad otsivad parimad, kuid mitte kasulikumat palad välja pärast peo lõppu. Jälgida tasub, et kõik koertele keelatu oleks nende käpaulatusest väljas ka siis, kui inimeste jaoks on pidu juba lõppenud.

Suvi on Eestis lühike, kuid sellevõrra oodatud. Jäägu see suvi teile meelde vaid läbi unustamatult rõõmsate hetkede!

Tiia Ariko,
Koertetreener

Kaalukas teema – ülekaalulisus ja selle vältimine

Kas teadsite, et nn healuriikides on neljandik kassidest ja koertest ülekaalulised?

Alates keskeast on ülekaaluline juba iga teine lemmikloom. Kui esitada konkreetne küsimus: „Kas soovite saledat või ülekaalulist lemmiklooma?” siis saate üldjuhtudel vastuseks „Saledat”. Kui aga vaatame meie lemmikloomi lähemalt, näeme sageli risti vastupidist pilti. Lähtudes tõsiasjast, et ülekaalulisus ei ole pelgalt esteetiline ja mehhaaniline probleem, vaatleme lühidalt ülekaalulisuse olulisi tekkepõhjusi ja tagajärgi. Ülekaalulisusega kaasnevate probleemide tegelikust ulatusest arusaamiseks vastame olulistele küsimustele.

• **Miks talletavad organismid liigset energiat rasvana?** Evolutsioonilisest aspektist oli ülitähtis, et organismid suudaksid üle elada näljaperioode ning omaksid haigustekitajate vastu tegusat immuunsüsteemi. Evolutsioon ühelt poolt soosis liike, kes suutsid energiat ladustada, teiselt poolt ei andnud asu ei jõudeeluks ega püsivaks liigsöömiseks. Ka ideaalkaalus loomadel peavad olema energiavarud. Lisaks energiadepoole,

toimib rasvkude veel eluks väga vajalike ainete (näit. hormoonid, teatud vitamiinid) moodustumise või säilituskohana ning kaitseb siseelundeid. Optimaalse kehakonditsiooniga loomadel on keharasva 15-20%.

• **Miks liigne rasvkude ise viib paljude haigusseisundite tekkele?** Käesoleval ajal ollakse humaanmeditsiinis seisukohal, et rasvumine on haigusseisund, mida iseloomustab teadaolevatele probleemidele lisaks veel madalal astmel krooniline põletik. Hüpoteesile, et rasvumisega kaasnevad haigused on seotud ka immuunfunktsioonide häirumisega, leitakse üha uusi tõendeid.

Ajakirjas „Nature“ (*Hotamisligil, G.S. (2006) Inflammation and metabolic disorders. Nature. Vol. 444/Dec.860-867*) ilmunud artiklis tuuakse välja huvitavad seosed ülemäärase rasvkoe, põletiku ja häirunud ainevahetusprotsesside vahel. Artiklis kirjeldatakse ürgsete organismide ühiselundit nn rasvkeha, kus paiknesid lähestikku nii rasva-, maksa- kui ka immuunsüsteemi rakud. Rasvkehast kujunesid imetajatel edaspidi iseseisvad koed ja elundid (rasvkude, maks ja vereloomeelundid). Seeläbi muutub mõistetavaks, miks kaasaegsetel imetajatel asetsevad ainevahetusega seotud rakud maksas ja rasvkoes (maksa- ja rasvarakud) külj-külje kõrval immuunsüsteemi rakkudega (makrofaagid) ja miks ühiselundile toimunud signaalid pole lõplikult minetanud omavahelisi seoseid ka pärast „lahku kolimist“. Teades, et nii ainevahetusega kui ka immuunfunktsioonidega seotud rakud üksteist mõjutavad, saame aru, miks ühe osapoolte talitluse häirumine toob kaasa häireid ka teistes osapooltes. Kõigele lisaks võimendab liigne rasvkude juba olemasolevaid haigusi.

• **Mille põhjal otsustame, et loom on ülekaaluline?** Rasvumist defineeritakse erinevalt. Lihtsamalt käsitluses on rasvumine kehakaalu suurenemine rasvkoe arvelt. Meditsiinilisest seisukohast on rasvumine haigusseisund, mida iseloomustab suuremas koguses keharasva kogunemine, kui see on vajalik keha optimaalseks funktsioneerimiseks. Teades optimaalset kehakaalu, saame arvutada, kas loom on ülekaaluline või rasvunud. Koer või kass on ülekaaluline, kui optimaalne kehakaal ületatakse 10-20% ja rasvunud, kui ta kehakaal on tõusnud optimaalsega võrreldes üle 20%. Käesolevas kirjutises käsitleme neid seisundeid koos. Rasvunud loomade puhul on mõnikord raske määratleda, milline võiks olla ühe või teise looma optimaalne kehakaal. Üldiseks orientiiriks jääb konkreetse tõu soovituslik kehakaal. Täpsemini saab koera optimaalset kehakaalu kindlaks teha sel moel, et kui koer on saanud täiskasvanuks, mis suurte koeratõugude puhul toimub umbes kahe aasta vanuselt, väikestel koeratõugudel umbes aasta vanuselt, siis selles vanuses fikseeritud kehakaal võikski olla n.ö. ideaalkaal. Tavaliselt ei ole loomad 2 aastani ülekaalulised. Seetõttu oleks mõistlik oma koera 1-2 aasta vanuses kaaluda. Mõnikord on ideaalkaalu teadmine abiks ka teatud ravimite täpseks doseerimiseks. Pisut enam vilumust nõuab looma kehakonditsiooni kindlaksmääramine.

Hindamine toimub visuaalselt (vaatluse teel) ja looma palpeerides (kombeldes). Orientiirideks on sababaasi ja selja laius, kõhujoon, piha olemasolu, roiete ja selgroo kombeldavus jms. Tulemusi võrreldakse punktiskaalal hindamiskaartidel kujutatud näidisloomade piltide ja kirjeldustega. Looma kehakonditsiooni hinnang sisaldab tegelikult olulisemat informatsiooni, kui üksnes looma kaalunäitude fikseerimine.

Toome selgituseks ühe näite. Optimaalne kaal võib tõu piires indiviiditi varieeruda 25%.

Kui me teame ainult looma kaalu, aga me ei ole looma näinud (s.t. puudub tema kehakonditsiooni hinnang), siis 32- kilone labradori retriiver võib olla nii alakaaluline, normaalkaalus kui ka ülekaaluline. Keharasva mõõtmiseks on kaasajal palju erinevaid meetodeid. Neist töömahukamaid, mis eeldavad sageli kalli aparatuuri olemasolu, kasutatakse teadusuuringuteks.

Olgu siinkohal lisatud veel niipalju, et nahavoldi paksuse mõõtmine koerte ja kasside puhul ei toimi, sest koerte ja kasside nahk eraldub nahaalusest rasvkoest.

Lõpetuseks toome ühe väga lihtsa nõuande. Mõnikord piisab koera kehakaalu jälgimisel isegi mõõdulindist. Taljeosa peegeldab päris ilmekalt liigseid kilosid, samuti kaotatud kilosid.

• **Milliseid terviseriske seostatakse ülekaalulisusega?**

Koerte puhul ei saa haigusriske päriselt võrrelda inimeste ülekaalulisusest põhjustatud tervisehädadega. Lisaks liigete ja südame koormamisele liigsete kilodega, täheldatakse ülekaalulistel koertel sagedamini insuliiniresistentsust, pankreatiiti ja teatud endokriinhaigusi. Õnneks taanduvad mõned terviseprobleemid koos kehakaalu korrigeerimisega. Näidetena võiks tuua parema koormustaluvuse, suurema aktiivsuse, lihaskonna ja luustikuhaiguste leevendumise, hingamisteede haiguste paranemise jms. Teatud haigusnähud võivad isegi täiesti kaduda. Väga paksud loomad ei saa ennast hästi lakkuda, surve all olevatele kehaosadele võivad tekkida lamatised, nahavoltide vahele võib tekkida põletik.

Rasv on halb soojusjuht, mistõttu paksud loomad kuumenevad kergesti üle. Ülekaalulisi koeri on raske kliiniliselt läbi vaadata, sest neid on raskem kuulatleda, palpeerida, raskem on punkteerida põit, teha pildiagnostikat, emastel koertel on raskem sünnitada jms. Raskendatud on rasvunud loomade opereerimine (loomade ühendamine narkoosiaparaadiga, ravimite õige doseerimine, rasv takistab juurdepääsu organitele, pikeneb operatsioonile kulunud aeg jms).

• **Millised on ülekaalulisuse tekke tähtsamad põhjused ja millised on võimalused koerte ülekaalulisuse ennetamiseks?**

Pidev toiduga saadud energialiig viib rasvumiseni ja sellega kaasnevate

tagajärgedeni. Olukorda on tabavalt võrreldud liikluseeskirjade rikkumisega: mida kauem liikluseeskirju rikkuda, seda suurem on tõenäosus, et midagi juhtub. On rida tegureid, mida koerakasvatajatel oleks kasulik teada. Loetleme neist tähtsamad siinkohal kursiivis ära ning varustame lühikeste kommentaaridega.

1. Söötmine. Söötmine, kus ei peeta arvet söögiga saadud ja looma poolt kulutatud energia üle. Iga konkreetse koera päevast energiavajadust on võimalik välja arvutada. Siinkohal tahaks rõhutada, et kui otsustate vähendada toiduga saadavat energiahulka, siis ei tohiks seda teha lihtsalt normaalkoguste vähendamise arvelt, sest nii jäävad loomal saamata valgud, vitamiinid, mineraalid ja teised toidu elutähtsad koostisosad. Tuleks valida väiksema energiasisaldusega kvaliteetne toit, kus energiapiirangu kõrval on toidu teised koostisosad tasakaalustatud ja vastavad looma igapäevavajadustele.

Isu järgi söötmine ja väga isuäratav toit. Koerlased seedivad ja ladustavad rasvu väga hästi, samas ei reguleeri nad rasvarikka toidu korral toidu hulka. Toidukordade arv. Näiteks ühekordne toitmine viib kõige sagedamini rasvumiseni. Tihedamate toidukordadega, kusjuures päevane toidu energeetiline väärtus jääb samaks, vähendatakse rasvumisriske. Maiustused, kaasa arvatud treeningul premeerimiseks mõeldud palad.

2. Tõug jateised geneetilised tegurid. Näiteks labradori retriiverid, šoti terjerid, bassetid, kokkerspanjelid, cavalier king Charlesi spanjelid, pikakarvalised taksid, biiglid, pikakarvalised hiidtõud muutuvad teiste tõugudega võrreldes kergemini ülekaaluliseks.

3. Vanus. Rasvumise risk suureneb iga aastaga, kuni koer saab 12-aastaseks. Vanematel loomadel hakkab risk vähenema.

4. Looma sugu ja steriliseerimine. Emasloomad muutuvad sagedamini ülekaaluliseks. Steriliseeritud emasloomad rasvuvad 2 korda sagedamini. Hiljuti tõestati, et seos kehtib ka isaste koerte puhul. Sughormoonid ise kaalutõusu ei mõjuta, aga nad mõjutavad isu. Östrogeenid e. emassughormoonid vähendavad söögiisu. Emaste koerte puhul on jälgitud, et vahetult innale eelneval perioodil söövad emased koerad vähem, inna ajal veelgi vähem. Söögiisu hakkab taastuma pärast inna lõppemist, taastub 2 kuu pärast ning on maksimaalne kuni järgmise innani. Kastreeritud isastel koertel väheneb aktiivsus (seda vähemal määral ka emastel koertel).

Steriliseeritud koerad vajavad seetõttu vähem energiat ning toidusedelit tuleks korrigeerida kohe pärast steriliseerimist või suurendada igapäevast füüsilist koormust. Näiteks katseloomadel, kelle toidukogused jäid endiseks, kuid suurendati füüsilist koormust, kehakaal ei tõusnud.

5. Elustiil ja füüsiline koormus. Rasvumisrisk väheneb proportsionaalselt kehalise koormuse kestvusega. Korterikoerte rasvumisrisk on õues elavate koertega võrreldes suurem, (vastavalt 31% ja 23%). Samas oleks vää-

arvata, et suur aed kompenseerib kogu liikumisvajaduse. Sageli täheldatakse korrelatsiooni omaniku ja koera kaalu vahel.

6. Endokriinhaigused (diabeet, hüpotüreos, hüperadrenokortitsism). Nende haigustega koertest on vähemalt 40% rasvunud.

7. Seost on täheldatud veel teatud ravimite pikaajalise kasutamisega. Näites barbituraadid, inda vältivad preparaadid, glükokortikoidid.

8. Sotsiaalsed tegurid. On selgunud, et paksude koerte omanikud räägivad koertega rohkem, sageli magavad lemmikutega koos ning ei peeta oluliseks, et koer teeks tööd või valvaks aeda. Sellised loomad saavad sagedamini maiuspalu. Teisalt on need koerad vähem hõivatud ning püüavad jõudeelu kompenseerida endale peremehe tähelepanu tõmbamisega. Kahjuks peavad loomaomanikud looma iga suhtlemiskatset toidunurumiseks. Koerad avastavad varsti, et igasugune kutse suhtlemiseks toob kaasa maiuspalakesi ning nõiaring ongi käivitunud.

9. Kooselavate loomade arv. Paksust kohtab koertel sagedamini peredes, kus elab ainult üks loom.

Toiduga saadud energia kulutatakse suures osas liikumiseks. Kui tahame koera liigselt lisanduvaid kilosid kontrolli all hoida, siis on meil kolm võimalust:

- A.** vähendada toidus sisalduvat energiahulka;
- B.** suurendada füüsilist koormust;
- C.** vähendada toidus sisalduvat energiahulka ja suurendada füüsilist koormust.

Kokkuvõtte

Ülekaalulisus on haigusseisund, mida iseloomustab suuremas koguses keharasva kogunemine, kui see on vajalik keha optimaalseks funktsioneerimiseks koos madalal astmel kroonilise põletikuga. Ülekaalulisuseni viib toiduga pidevalt saadud energialiig. Ülekaalulisust on kergem vältida, kui liigsetest kilodest vabaneda.

Merle Valdman,
Loomaarst

PlaqueOff® - hammaste ja igemete terviseks

Hambakivi ja hambakatt

Hambakivi koertele ja kassidel

Hambakivi on koertel ja kassidel tõsine probleem, seda eriti vanematel loomadel. Koertest kannatavad selle all kõige rohkem väiksemakasvulised tõud, kuid suuremad või väiksemal määral esineb seda kõikidel tõugudel.

Hambakatt moodustub hammastel siis, kui neid ei kasutata või ei puhastata piisavalt. Kui hambakatt kõvastub, muutub see hambakiviks. See ilmub peamiselt igemete piirile (igemejoonele) ja tagumistele hammastele. Hambakatust saab vabaneda harjamisega või seda ära hoida, lastes koeral närida konte või midagi muud, mis annab hammastele ja igemetele tööd. Paraku ei lase paljud koerad oma hambaid harjata ja kõik ei armasta konte või kondisarnaseid asju närida. Veelgi enam, koerad ei kasuta närides ühtlaselt kõiki hambaid ja hammaste vahesid, mis piirab mehaanilist efekti. Kui hambakatt on hambakiviks kõvastunud, ei saa seda enam ära harjata. Sageli peab seda eemaldama loomaarst, kasutades ultraheli ja anesteesiast.

Et vältida hambakatu moodustumist ja eemaldada olemasolev hambakivi, võib loomale anda ProDen PlaqueOff Animal'i. See on merevetikatest valmistatud preparaat, mis hoiab ära hambakatu tekkimist.

Kui hambakivil lastakse hammastele jääda liiga pikaks ajaks, võib see koertele ja kassidel põhjustada mitmeid probleeme

Igemepõletik ja sellest tulenev hammaste logisemahakkamine on tugeva hambakivi tekke tavaline tagajärg. Infektsioonid leiavad sageli tee hambajuurtesse ja põhjustavad igememädanikku. See on loomale valulik, põhjustab näoturset, loom lakkab sageli üldse söömast ja tal tekib palavik. Rohke hambakivi moodustumine halvendab looma elukvaliteeti oluliselt. Loomad kannatavad pidevat ebamugavustunnet või valu suus ja kaotavad sageli isu. Lisaks võivad sellised seisundid põhjustada infektsioone teistes organites, näiteks südameklappides.

Ennetav hooldus

Muutke koera või kassi hammaste iganädalane ülevaatamine endale harjumiseks. Looma harjub suu kontrollimisega ja teil on võimalik hammaste seisundi halvenemist avastada juba varakult. Ka koerte halva hingeõhu põhjuseks on tavaliselt hambakatt ja igemepõletik. Kui koer või kass seda lubab, tuleks nende hambaid üks või kaks korda nädalas harjata. Sellele peaks lisanduma mingi närimistöö ja PlaqueOff Animal, et hambaid ja igemeid tervena hoida. Iga-aastasel vaksineerimisel peaks loomaarst alati kontrollima ka looma hambaid.

Elisabeth Ellström, loomaarst

Suuõõne tervise probleemid koertel ja kassidel on tavalised

Levinud on eksiarvamus, et loodus on asjad seadnud nii, et koerad ja kassid inimeste kombel hamba- ja suuõõneprobleemide käes ei kannata. USA-s läbi viidud kasside hammaste tervise kontrollil jagunesid kassid kolme rühma. I rühma kuulusid kassid vanuses 0-7 aastat, II rühma vanuses 7-10 aastat ja kolmandasse vanuses 10-25 aastat. Tulemused näitasid, et II ja III rühmas esinesid peaaegu kõikidel mingeid hambaprobleeme. I rühmast oli probleemideta vaid 34% kassidest. Hambakivi ja hammaste logisemine (periodontiit) on ühtmoodi sagedased nii koertel kui kassidel. Seda on oluline teada, et lemmikloom ei kannataks valu meie võhiklikkuse tõttu.

Halb hingeõhk

Halb hingeõhk on sageli tunnuseks, et koeral või kassil on hambakivi ja võib-olla ka mõni hammas nii lahti, et seda ei õnnestugi päästa. Ka metsikud kassid ja koerad kannatavad hambakivi tõttu, isegi kui nad elavad „looduslikumat“ elu.

Hambakatt

Hambakatt on õhuke kleepuv bakterite ja toidujääkide kiht, mis pidevalt suhu koguneb. Kui esialgne pehme kiht jääb eemaldama, kaltsifitseerub see lõpuks ja kõvastub hambakiviks.

Hambakivi

Hambakivi moodustub kollakaspruuni kihina hammastele igemete kohal. Sülje koostis mõjutab hambakivi moodustumist ja mõnedel juhtudel võib see olla pärilik. Hambakivi tekib igemeservade kohale, kui süljes olevad mineraalained levivad üle hammaste. Igemeserva all paistab hambakivi tumedam igemete mikroverejooksude tõttu.

Nõiaring

Bakterid armastavad hambakattu. Bakteriaalsed toksiidid ärritavad kudet ja luu taandub. Igemetasku süveneb järk-järgult ja nõiaring algab. Nüüd on ruumi hambakivi

juurdemoodustumiseks ja rohkematele bakteritele. Lõppfaasis, kui peaaegu kogu luu on taandunud, hakkavad hambad logisema ja infektsioon on nii äge, et paistetust ja valu on muutuvad pidevaks. Teised nähud on igemete iseeneslik veritsemine, mäda, põletike, fistulite ja halva hingeõhu teke. Periodontiiti võib nimetada krooniliseks haiguseks, mis kehtestab end salakavalalt.

Organism hakkab ravimata hammast sügavas igemetaskus tunnetama võõrkehana. Lõpuks lükatakse hammas üles ja lahti. PlaqueOff hoiab ära hambakivi ja hambakatu kogunemist.

Tüsistused

Hambakivi, paistes ja veritsevad igemed, katkised hambad ja teised igemete haiguslikud seisundid põhjustavad sageli lemmikloomadel ja inimestel kõhulahtisust. Igemetaskutes vohavad ja hambaid, eriti hambajuuri ründavad bakterid liiguvad seedetrakti. Katkiste hammastega lemmikloomadel on sageli hambavalu. Nad ilastavad, nende seisund halveneb ja kehakaal langeb, sest nad ei suuda piisavalt süüa. Hammaste halb seisund sillutab teed sekundaarsetele infektsioonidele. Rasketel juhtudel võib haige hammast põhjustada veremürgituse, mis omakorda võib tekitada perikardiiti (südamepaunapõletikku). Ravimata jätmise korral võib see viia surmani.

Mis on PlaqueOff Animal?

PlaqueOff® Animal on rahvusvaheliselt patenteeritud toode, mis võitleb hambakivi ja hambakatuga hammaste pinnal ja vähendab bakteriaalset survet.

PlaqueOff® Animali toimeaine on naturaalne taimne merevetika D1070™ ekstrakt.

PlaqueOff® Animalil ei ole lokaalset mõju, see toimib süsteemselt. Toidu seedumisel imenduvad komponendid verre, seejärel eritub sülge ühend, mis hoiab ära hambakatu kogunemist hammastele. On teada, et sülje koostis võib aidata tõrjuda hambakivi ja hambakattu moodustavaid baktereid. Kliinilised uuringud inimestel on näidanud, et ainete kogunemine hambaemalile on vähenenud kuni 88% ja hambakivi on kas täiesti kadunud või muutunud väga poorseks ja kergesti eemaldatavaks. Humaanuurinngutel on tulemused olnud märgatavad isegi juba 4-8 nädala pärast ja need on regulaarsel kasutamisel paranenud. PlaqueOff® Animali tuleks kasutada iga päev.

Euroopa patent nr. 1328285B1
Globaalne patent kinnitamisel

Doos

Koerad kuni 10 kg ja kassid: ½ -1 lusikatäit* päevas

Koerad 10-25 kg: 1-2 lusikatäit päevas

Koerad üle 25 kg: 2 lusikatäit päevas

*0,05 ml mõõtelusikas on tootega kaasas.

Alustage väiksema doosiga, et loom maitsega harjuks. Seejärel suurendage kogust soovitatava doosini. Segage toiduga või raputage selle peale.

Kõik koerad on erinevad ja mõnikord võib soovitatav doos olla liiga väike. Kui kahe kuu jooksul mingit mõju märgata ei ole, võite kogust suurendada. Kui tulemused ilmnevad, vähendage kogust taas tavadoosini.

Teadaolevaid kõrvatoimeid ei ole, kuigi mõnel loomal võib tekkida kerge kõhulahtisus. Sel juhul vähendage lihtsalt doosi ja siis suurendage see järk-järgult tavaliseni. Ette on tulnud mõningaid allergilisi reaktsioone nagu sügelemine, ekseem jne. Selle põhjuseks on allergia merevetikate vastu. Halva hingeõhu ja hambakivi vähenemise kiirus on loomadel erinev.

Koostis

Naturaalne taimne element D1070™ merevetikas, koosneb: polüsahhariidid 52%, mineraalained ja mikroelemendid 22%, valgud kõikide aminohapetega 6%, kiud 6%, oomega-3 rasvhapped 2%, tuhk 17%. Sisaldab naturaalselt joodi. 1 mõõtelusikatäis PlaqueOff Animal sisaldab umbes 0,2 mg joodi. Suhkrut, säilitus- ja värvaineid ei ole lisatud. Registreeritud Rootsi Põllumajandusministeeriumis. Merevetikas D1070™ on kinnitatud WHO (United Nations World Health Organisation), FDA (U.S. Food and Drug Administration) ja FAO (Food and Agriculture Organisation of the United Nations) poolt kui GRAS (Generally Recognised As Safe – üldiselt ohutu).

Säilitamine

Hoida toatemperatuuril kuivas ja lastele kättesaamatus kohas. Avatud toode tuleks ära kasutada 24 kuu jooksul.

Tootja: Swedencare AB, Rootsi.

Turustaja: Biodistra AB, Box 284, SE-301 07 Halmstad, Rootsi.

Uuringud

Sune Wikner

Mõned aastad tagasi oli hambaarsti Sune Wikneril patsient, kellel oli vaja regulaarselt hambakivi eemaldada. Patsient kolis Hispaaniasse, kuid käis hambaarsti juures endiselt Rootsis. Esimesel külastusel pärast Hispaaniasse kolimist avastas Sune Wikner midagi kummalist — patsiendil ei esinenud enam hambakivi kogunemist. Küsitledes patsienti tema toimumisharjumuste kohta, tegi Wikner sensatsioonilise avastuse — see puudutas teatud merevetikat, mida kasutati hispaania salatites, mida patsient regulaarselt söi. Pärast paljusid katseid töötas Sune Wikner välja „ravimi“: Nii tekkiski ProDen PlaqueOff®, mille koertele ja kassidele mõeldud variant kannab nimetust ProDen PlaqueOff® Animal.

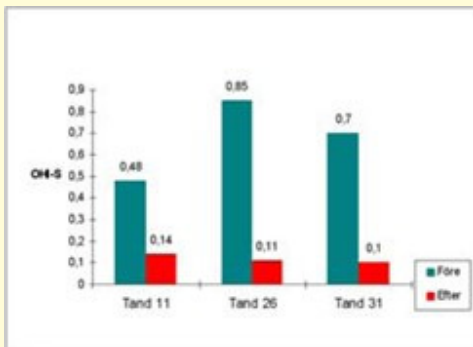
Sellest alates on toime tõestatud erinevates teaduslikes uuringutes ja tuhandete lemmikloomaomanike poolt.

Testitud inimestel

ProDen PlaqueOff®, mida regulaarselt kasutavad tuhandet inimesed Rootsis ja mitmetes teistes maades, on ProDen PlaqueOff® Animali eelkäija. Lisainformatsiooni saamiseks külastage kodulehte www.plaqueoff.com.

Ometi kord — toode, mis on kõigepealt testitud inimestel!

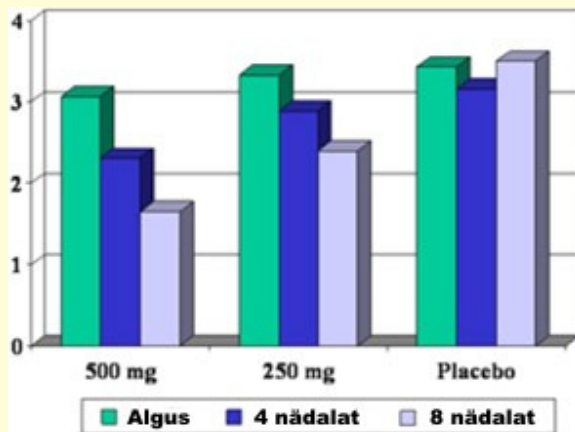
Hambaarst Bert Mattsoni läbiviidud uuring

Hambaarst Bert Mattsoni (Kiruna, Rootsi) läbiviidud uuring näitas, et kahe kuu pärast oli hambakatt vähenenud 71-87%. Olemasolev hambakivi vähenes PlaqueOffi kasutataval patsientidel 30-67%. Pärast kahekuulist PlaqueOffi kasutamist oli hambakivi uuringus osalevatel patsientidel vähenenud, enam-vähem lahustunud või täiesti kadunud. Ainult kahel 30st uuringus osalenud patsiendist jäi kõva hambakivikiht püsima. See lagunes, kui neile antavat doosi suurendati.

Olemasolev hambakatt vähenes 71-87% kõigest kahe kuuga.

Odontoloogia Instituut, Karolinska Institutet, Rootsi

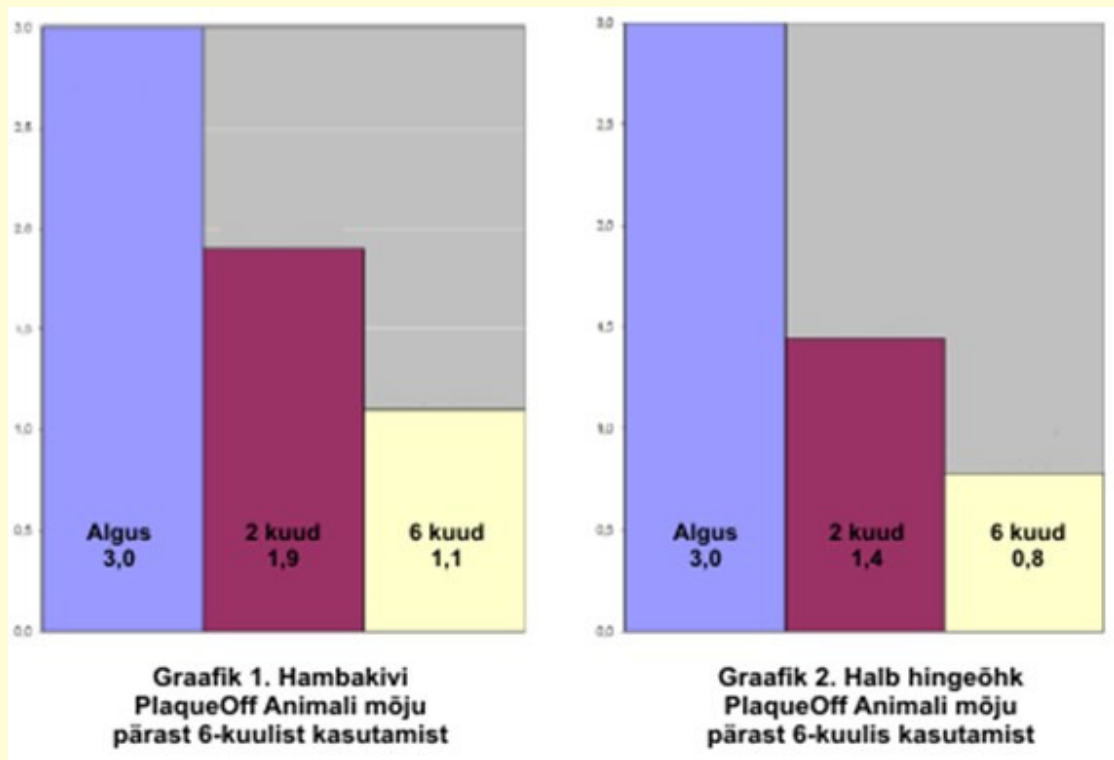

Toidule lisatavat ainet, mis sisaldab vetikat D1070™, kasutati 8-nädalases kliinilises katses eesmärgiga uurida selle võimalikku mõju supragingivaalsele hambakatule ja hambakivile. 105 katsealust jagati juhusliku valiku alusel kolme rühma, igas rühmas alguses 35 katsealust. Kaks rühma said kas madala (125 mg) või kõrge (250 mg) vetikakontsentratsiooniga tablette. Kolmandale rühmale anti platseebotablette. Hambakatu olulist vähenemist kontrollrühmaga võrreldes täheldati kaheksa nädala pärast nii madala kontsentratsiooniga (49%) kui kõrge kontsentratsiooniga (66%) rühmades ($P = 0.002$).

Supragingivaalse hambakivi taseme olulist vähenemist täheldati nelja nädala pärast ($P = 0.037$) ja olulist muutust kaheksa nädala pärast ($P < 0.001$).

PlaqueOff Animal uuring, koerad ja kassid 2007-2008

- Läbiviija Annalena Sörensson, Varbergsveterinärerna (Varbergi Veterinaarkliinik).
- Juba kahe kuu pärast oli näha märgatavat hambakivi ja halva hingeõhu vähenemist.
- Kokku lõpetas uuringu 9 koera ja 1 kass.
- Algseisundi ja uuringu jooksul toimunud muutuste kirjeldamiseks kasutati skaalat 0 kuni 3.
- Skaala: 3 = halb, 2 = parem, 1 = palju parem, 0 = suurepärane.
- Alguses oli kõikide osalenute hambakivi ja hingeõhu hinne 3.
- 2 kuu pärast soovitati neljal koeraomanikul doosi 50-100% suurendada.
- 4 kuu pärast mõõdeti allesjäänud hambakivi tugevust.
- Allesjäänud hambakivi oli kõikidel loomadel väga pehme ja kergesti eemaldatav.

*Graafik 1. Loomaarst hindas hambakivi kogust uuringu alguses ja 2, 4 ja 6 kuu pärast.
Graafik 2. Loomaomanik ja loomaarst hindasid halva hingeõhu taset.*

Küsimused ja vastused

Mõned tavalisemad PlaqueOff® Animali kohta esitatavad küsimused.

K: Kuidas saab olemasolevat hambakivi lagundada?

V: Kuna hambakattu ja hambakivi enam ei moodustu, muutub hambakivi järgneva loomuliku protsessi mõjul poorseks ja kergemini eemaldatavaks. PlaqueOff iseenesest olemasolevat hambakivi välja ei tõrju.

K: Kui kaua peaks ma PlaqueOff Animali loomale andma?

V: Peab manustama regulaarselt juhendile vastavas doosis, muidu võivad hambakiviprobleemid uuesti tekkida.

K: Kas ma võin nüüd lõpetada koera hammaste harjamise?

V: PlaqueOff ei asenda hammaste harjamist ei loomadel ega inimestel. Selles küsimuses konsulteerige oma loomaarstiga.

K: Mingit mõju ei ole, kas ma võin doosi suurendada?

V: Kõik koerad on erinevad ja mõnikord võib soovitatav doos olla liiga väike. Kui kahe kuu jooksul mingit mõju märgata ei ole, võite kogust suurendada. Kui tulemused on näha, vähendage kogus taas tavadoosini.

K: Kas ma võin anda PlaqueOffi oma koerale või kassile, kui tal on väga palju hambakivi?

V: Kui loomal on väga palju hambakivi, peaks paluma loomaarstil esmalt ta suu üle vaadata ja puhastada. Looma suud peaks iga-aastaselt loomaarstikülastusel kindlasti kontrollima.

K: Kas sellel on ohtlikke kõrvaloimeid?

V: Ei. PlaqueOff on 100% looduslik ja sellel ei ole ohtlikke kõrvaloimeid, kuigi mõnel loomal võib tekkida kerge kõhulahtisus. Sel juhul vähendage lihtsalt doosi ja siis suurendage see järkjärgult tavaliseni. Mõistlik oleks alustada väiksematest doosidest, et loom toote maitse ja lõhnaga harjaks. Merevetikas D1070™ on kinnitatud WHO (United Nations World Health Organisation), FDA (U.S. Food and Drug Administration) ja FAO (Food and Agriculture Organisation of the United Nations) poolt kui GRAS (Generally Recognised As Safe – üldiselt ohutu).

K: Vetikad sisaldavad joodi. Kui palju joodi PlaqueOff Animal sisaldab?

V: Joodisisaldus on 664 mg/kg. 1 mõõtelusikatäis PlaqueOff Animal sisaldab umbes 0,2 mg joodi.

K: Kas PlaqueOff Animal võib anda kõikidele koertele ja kassidele?

V: Kui teie koeral või kassil ravitakse kilpnäärme ületalitlust, mida koertel harva esineb, siis on soovitatav eelnevalt loomaarstiga konsulteerida, kuna PlaqueOffis oleva vetikas sisaldab joodi. Kilpnäärme alatalitluse korral aga tuleb lisajood kasuks. Toodet ei ole testitud tiinetel ja imetavatel loomadel. Seetõttu soovitame PlaqueOff Animal kasutamine nendel perioodidel katkestada.

K: Kas kass ei või PlaqueOff Animaliga saada liiga palju vitamiine ja mineraalaineid?

V: PlaqueOff Animal sisaldab paljusid vitamiine, mineraalaineid ja mikroelemente, kuid ainult väga väikestes kogustes. Isegi kui teie loom juba saab lisaks vitamiine ja mineraalaineid, ei ole PlaqueOffi sisaldusel olulist mõju.

K: Kas ma võin anda PlaqueOffi oma 9-kuusele koerale või on ta liiga noor?

V: Kui kutsikal on hambakivi, võib talle anda tavalise doosi. PlaqueOffi võib noortele koertele anda ennetava meetmena ja siis väiksemates doosides, sest noortel koertel esineb hambakivi harva.

K: Hambakivi sisaldab palju kaltsiumi. Kas on uuritud PlaqueOffi mõju luudele?

V: PlaqueOff Animal ei mõjuta luid. See mõjutab sülge ja põhjustab süljes leiduva kaltsiumi jäämist sülge, selle asemel ei hambakivina välja ladestuda. Toidu ja joogiga süsivesikute tarbimisest tulenev pH langus suus põhjustab hambakivi lagunemist. Vere pH väärtust ei saa mõjutada. Uuringuid, mis näitaks vetika D1070™ kahjulikku mõju luudele, ei ole. Vastupidi, uuringud on näidanud, et sellel ainel peaks olema luudele positiivne mõju, seda muuseas ka kõrge D-vitamiini taseme tõttu.

K: Mu tuhrkul on hambakivi, kas ma võin talle PlaqueOffi anda?

V: Hambakivi ja sellega kaasnevad probleemid on tuhrkutel väga tavalised, manustada vastavalt kehakaalule.

K: Kas PlaqueOffi on saada ka inimestele?

V: PlaqueOff on inimestele saadaval tablettidena. Loe lisaks www.plaqueoff.com.

See kiri jõudis Sinu postkasti, kuna oled tellinud omale uudiskirja Sõbra silmad elektroonilise versiooni. Postituse saatjaks on AS Dimela (Emajõe 1a, 51008 Tartu).

Kui Sa ei soovi tulevikus uudiskirja e-mailile saada, täida vorm

<http://sobrasilmad.lemmikloom.info/> veebilehel.